

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 2010 Nr. 272

A. TITEL

*Verdrag van de Verenigde Naties inzake de immuniteit van rechtsmacht
van staten en hun eigendommen;
(met Bijlage)
New York, 2 december 2004*

B. TEKST

**United Nations Convention on Jurisdictional Immunities of States
and Their Property**

The States Parties to the present Convention,

Considering that the jurisdictional immunities of States and their property are generally accepted as a principle of customary international law,

Having in mind the principles of international law embodied in the Charter of the United Nations,

Believing that an international convention on the jurisdictional immunities of States and their property would enhance the rule of law and legal certainty, particularly in dealings of States with natural or juridical persons, and would contribute to the codification and development of international law and the harmonization of practice in this area,

Taking into account developments in State practice with regard to the jurisdictional immunities of States and their property,

Affirming that the rules of customary international law continue to govern matters not regulated by the provisions of the present Convention,

Have agreed as follows:

PART I

INTRODUCTION

Article 1

Scope of the present Convention

The present Convention applies to the immunity of a State and its property from the jurisdiction of the courts of another State.

Article 2

Use of terms

1. For the purposes of the present Convention:
 - a) “court” means any organ of a State, however named, entitled to exercise judicial functions;
 - b) “State” means:
 - (i) the State and its various organs of government;
 - (ii) constituent units of a federal State or political subdivisions of the State, which are entitled to perform acts in the exercise of sovereign authority, and are acting in that capacity;
 - (iii) agencies or instrumentalities of the State or other entities, to the extent that they are entitled to perform and are actually performing acts in the exercise of sovereign authority of the State;
 - (iv) representatives of the State acting in that capacity;
 - c) “commercial transaction” means:
 - (i) any commercial contract or transaction for the sale of goods or supply of services;
 - (ii) any contract for a loan or other transaction of a financial nature, including any obligation of guarantee or of indemnity in respect of any such loan or transaction;
 - (iii) any other contract or transaction of a commercial, industrial, trading or professional nature, but not including a contract of employment of persons.
2. In determining whether a contract or transaction is a “commercial transaction” under paragraph 1 (c), reference should be made primarily to the nature of the contract or transaction, but its purpose should also be taken into account if the parties to the contract or transaction have so agreed, or if, in the practice of the State of the forum, that purpose is relevant to determining the non-commercial character of the contract or transaction.
3. The provisions of paragraphs 1 and 2 regarding the use of terms in the present Convention are without prejudice to the use of those terms

or to the meanings which may be given to them in other international instruments or in the internal law of any State.

Article 3

Privileges and immunities not affected by the present Convention

1. The present Convention is without prejudice to the privileges and immunities enjoyed by a State under international law in relation to the exercise of the functions of:

- a) its diplomatic missions, consular posts, special missions, missions to international organizations or delegations to organs of international organizations or to international conferences; and
- b) persons connected with them.

2. The present Convention is without prejudice to privileges and immunities accorded under international law to heads of State *ratione personae*.

3. The present Convention is without prejudice to the immunities enjoyed by a State under international law with respect to aircraft or space objects owned or operated by a State.

Article 4

Non-retroactivity of the present Convention

Without prejudice to the application of any rules set forth in the present Convention to which jurisdictional immunities of States and their property are subject under international law independently of the present Convention, the present Convention shall not apply to any question of jurisdictional immunities of States or their property arising in a proceeding instituted against a State before a court of another State prior to the entry into force of the present Convention for the States concerned.

PART II

GENERAL PRINCIPLES

Article 5

State immunity

A State enjoys immunity, in respect of itself and its property, from the jurisdiction of the courts of another State subject to the provisions of the present Convention.

Article 6

Modalities for giving effect to State immunity

1. A State shall give effect to State immunity under article 5 by refraining from exercising jurisdiction in a proceeding before its courts against another State and to that end shall ensure that its courts determine on their own initiative that the immunity of that other State under article 5 is respected.

2. A proceeding before a court of a State shall be considered to have been instituted against another State if that other State:

- a) is named as a party to that proceeding; or
- b) is not named as a party to the proceeding but the proceeding in effect seeks to affect the property, rights, interests or activities of that other State.

Article 7

Express consent to exercise of jurisdiction

1. A State cannot invoke immunity from jurisdiction in a proceeding before a court of another State with regard to a matter or case if it has expressly consented to the exercise of jurisdiction by the court with regard to the matter or case:

- a) by international agreement;
- b) in a written contract; or
- c) by a declaration before the court or by a written communication in a specific proceeding.

2. Agreement by a State for the application of the law of another State shall not be interpreted as consent to the exercise of jurisdiction by the courts of that other State.

Article 8

Effect of participation in a proceeding before a court

1. A State cannot invoke immunity from jurisdiction in a proceeding before a court of another State if it has:

- a) itself instituted the proceeding; or
- b) intervened in the proceeding or taken any other step relating to the merits. However, if the State satisfies the court that it could not have acquired knowledge of facts on which a claim to immunity can be based until after it took such a step, it can claim immunity based on those facts, provided it does so at the earliest possible moment.

2. A State shall not be considered to have consented to the exercise of jurisdiction by a court of another State if it intervenes in a proceeding or takes any other step for the sole purpose of:

- a) invoking immunity; or
- b) asserting a right or interest in property at issue in the proceeding.

3. The appearance of a representative of a State before a court of another State as a witness shall not be interpreted as consent by the former State to the exercise of jurisdiction by the court.

4. Failure on the part of a State to enter an appearance in a proceeding before a court of another State shall not be interpreted as consent by the former State to the exercise of jurisdiction by the court.

Article 9

Counterclaims

1. A State instituting a proceeding before a court of another State cannot invoke immunity from the jurisdiction of the court in respect of any counterclaim arising out of the same legal relationship or facts as the principal claim.

2. A State intervening to present a claim in a proceeding before a court of another State cannot invoke immunity from the jurisdiction of the court in respect of any counterclaim arising out of the same legal relationship or facts as the claim presented by the State.

3. A State making a counterclaim in a proceeding instituted against it before a court of another State cannot invoke immunity from the jurisdiction of the court in respect of the principal claim.

PART III

PROCEEDINGS IN WHICH STATE IMMUNITY CANNOT BE INVOKED

Article 10

Commercial transactions

1. If a State engages in a commercial transaction with a foreign natural or juridical person and, by virtue of the applicable rules of private international law, differences relating to the commercial transaction fall within the jurisdiction of a court of another State, the State cannot invoke immunity from that jurisdiction in a proceeding arising out of that commercial transaction.

2. Paragraph 1 does not apply:
 a) in the case of a commercial transaction between States; or
 b) if the parties to the commercial transaction have expressly agreed otherwise.

3. Where a State enterprise or other entity established by a State which has an independent legal personality and is capable of:

a) suing or being sued; and
 b) acquiring, owning or possessing and disposing of property, including property which that State has authorized it to operate or manage, is involved in a proceeding which relates to a commercial transaction in which that entity is engaged, the immunity from jurisdiction enjoyed by that State shall not be affected.

Article 11

Contracts of employment

1. Unless otherwise agreed between the States concerned, a State cannot invoke immunity from jurisdiction before a court of another State which is otherwise competent in a proceeding which relates to a contract of employment between the State and an individual for work performed or to be performed, in whole or in part, in the territory of that other State.

2. Paragraph 1 does not apply if:
 a) the employee has been recruited to perform particular functions in the exercise of governmental authority;
 b) the employee is:
 (i) a diplomatic agent, as defined in the Vienna Convention on Diplomatic Relations of 1961;
 (ii) a consular officer, as defined in the Vienna Convention on Consular Relations of 1963;
 (iii) a member of the diplomatic staff of a permanent mission to an international organization or of a special mission, or is recruited to represent a State at an international conference; or
 (iv) any other person enjoying diplomatic immunity;
 c) the subject-matter of the proceeding is the recruitment, renewal of employment or reinstatement of an individual;
 d) the subject-matter of the proceeding is the dismissal or termination of employment of an individual and, as determined by the head of State, the head of Government or the Minister for Foreign Affairs of the employer State, such a proceeding would interfere with the security interests of that State;
 e) the employee is a national of the employer State at the time when the proceeding is instituted, unless this person has the permanent residence in the State of the forum; or

f) the employer State and the employee have otherwise agreed in writing, subject to any considerations of public policy conferring on the courts of the State of the forum exclusive jurisdiction by reason of the subject-matter of the proceeding.

Article 12

Personal injuries and damage to property

Unless otherwise agreed between the States concerned, a State cannot invoke immunity from jurisdiction before a court of another State which is otherwise competent in a proceeding which relates to pecuniary compensation for death or injury to the person, or damage to or loss of tangible property, caused by an act or omission which is alleged to be attributable to the State, if the act or omission occurred in whole or in part in the territory of that other State and if the author of the act or omission was present in that territory at the time of the act or omission.

Article 13

Ownership, possession and use of property

Unless otherwise agreed between the States concerned, a State cannot invoke immunity from jurisdiction before a court of another State which is otherwise competent in a proceeding which relates to the determination of:

- a) any right or interest of the State in, or its possession or use of, or any obligation of the State arising out of its interest in, or its possession or use of, immovable property situated in the State of the forum;
- b) any right or interest of the State in movable or immovable property arising by way of succession, gift or *bona vacantia*; or
- c) any right or interest of the State in the administration of property, such as trust property, the estate of a bankrupt or the property of a company in the event of its winding up.

Article 14

Intellectual and industrial property

Unless otherwise agreed between the States concerned, a State cannot invoke immunity from jurisdiction before a court of another State which is otherwise competent in a proceeding which relates to:

- a) the determination of any right of the State in a patent, industrial design, trade name or business name, trademark, copyright or any other form of intellectual or industrial property which enjoys a measure of legal protection, even if provisional, in the State of the forum; or

b) an alleged infringement by the State, in the territory of the State of the forum, of a right of the nature mentioned in subparagraph (a) which belongs to a third person and is protected in the State of the forum.

Article 15

Participation in companies or other collective bodies

1. A State cannot invoke immunity from jurisdiction before a court of another State which is otherwise competent in a proceeding which relates to its participation in a company or other collective body, whether incorporated or unincorporated, being a proceeding concerning the relationship between the State and the body or the other participants therein, provided that the body:

- a) has participants other than States or international organizations;
and
- b) is incorporated or constituted under the law of the State of the forum or has its seat or principal place of business in that State.

2. A State can, however, invoke immunity from jurisdiction in such a proceeding if the States concerned have so agreed or if the parties to the dispute have so provided by an agreement in writing or if the instrument establishing or regulating the body in question contains provisions to that effect.

Article 16

Ships owned or operated by a State

1. Unless otherwise agreed between the States concerned, a State which owns or operates a ship cannot invoke immunity from jurisdiction before a court of another State which is otherwise competent in a proceeding which relates to the operation of that ship if, at the time the cause of action arose, the ship was used for other than government non-commercial purposes.

2. Paragraph 1 does not apply to warships, or naval auxiliaries, nor does it apply to other vessels owned or operated by a State and used, for the time being, only on government non-commercial service.

3. Unless otherwise agreed between the States concerned, a State cannot invoke immunity from jurisdiction before a court of another State which is otherwise competent in a proceeding which relates to the carriage of cargo on board a ship owned or operated by that State if, at the time the cause of action arose, the ship was used for other than government non-commercial purposes.

4. Paragraph 3 does not apply to any cargo carried on board the ships referred to in paragraph 2, nor does it apply to any cargo owned by a State and used or intended for use exclusively for government non-commercial purposes.

5. States may plead all measures of defence, prescription and limitation of liability which are available to private ships and cargoes and their owners.

6. If in a proceeding there arises a question relating to the government and non-commercial character of a ship owned or operated by a State or cargo owned by a State, a certificate signed by a diplomatic representative or other competent authority of that State and communicated to the court shall serve as evidence of the character of that ship or cargo.

Article 17

Effect of an arbitration agreement

If a State enters into an agreement in writing with a foreign natural or juridical person to submit to arbitration differences relating to a commercial transaction, that State cannot invoke immunity from jurisdiction before a court of another State which is otherwise competent in a proceeding which relates to:

- a) the validity, interpretation or application of the arbitration agreement;
- b) the arbitration procedure; or
- c) the confirmation or the setting aside of the award, unless the arbitration agreement otherwise provides.

PART IV

STATE IMMUNITY FROM MEASURES OF CONSTRAINT IN CONNECTION WITH PROCEEDINGS BEFORE A COURT

Article 18

State immunity from pre-judgment measures of constraint

No pre-judgment measures of constraint, such as attachment or arrest, against property of a State may be taken in connection with a proceeding before a court of another State unless and except to the extent that:

- a) the State has expressly consented to the taking of such measures as indicated:
 - (i) by international agreement;
 - (ii) by an arbitration agreement or in a written contract; or

- (iii) by a declaration before the court or by a written communication after a dispute between the parties has arisen; or
- b) the State has allocated or earmarked property for the satisfaction of the claim which is the object of that proceeding.

Article 19

State immunity from post-judgment measures of constraint

No post-judgment measures of constraint, such as attachment, arrest or execution, against property of a State may be taken in connection with a proceeding before a court of another State unless and except to the extent that:

- a) the State has expressly consented to the taking of such measures as indicated:
 - (i) by international agreement;
 - (ii) by an arbitration agreement or in a written contract; or
 - (iii) by a declaration before the court or by a written communication after a dispute between the parties has arisen; or
- b) the State has allocated or earmarked property for the satisfaction of the claim which is the object of that proceeding; or
- c) it has been established that the property is specifically in use or intended for use by the State for other than government non-commercial purposes and is in the territory of the State of the forum, provided that postjudgment measures of constraint may only be taken against property that has a connection with the entity against which the proceeding was directed.

Article 20

Effect of consent to jurisdiction to measures of constraint

Where consent to the measures of constraint is required under articles 18 and 19, consent to the exercise of jurisdiction under article 7 shall not imply consent to the taking of measures of constraint.

Article 21

Specific categories of property

1. The following categories, in particular, of property of a State shall not be considered as property specifically in use or intended for use by the State for other than government non-commercial purposes under article 19, subparagraph (c):

- a) property, including any bank account, which is used or intended for use in the performance of the functions of the diplomatic mission of the

State or its consular posts, special missions, missions to international organizations or delegations to organs of international organizations or to international conferences;

b) property of a military character or used or intended for use in the performance of military functions;

c) property of the central bank or other monetary authority of the State;

d) property forming part of the cultural heritage of the State or part of its archives and not placed or intended to be placed on sale;

e) property forming part of an exhibition of objects of scientific, cultural or historical interest and not placed or intended to be placed on sale.

2. Paragraph 1 is without prejudice to article 18 and article 19, subparagraphs (a) and (b).

PART V

MISCELLANEOUS PROVISIONS

Article 22

Service of process

1. Service of process by writ or other document instituting a proceeding against a State shall be effected:

a) in accordance with any applicable international convention binding on the State of the forum and the State concerned; or

b) in accordance with any special arrangement for service between the claimant and the State concerned, if not precluded by the law of the State of the forum; or

c) in the absence of such a convention or special arrangement:

(i) by transmission through diplomatic channels to the Ministry of Foreign Affairs of the State concerned; or

(ii) by any other means accepted by the State concerned, if not precluded by the law of the State of the forum.

2. Service of process referred to in paragraph 1 (c) (i) is deemed to have been effected by receipt of the documents by the Ministry of Foreign Affairs.

3. These documents shall be accompanied, if necessary, by a translation into the official language, or one of the official languages, of the State concerned.

4. Any State that enters an appearance on the merits in a proceeding instituted against it may not thereafter assert that service of process did not comply with the provisions of paragraphs 1 and 3.

Article 23

Default judgment

1. A default judgment shall not be rendered against a State unless the court has found that:

- a) the requirements laid down in article 22, paragraphs 1 and 3, have been complied with;
- b) a period of not less than four months has expired from the date on which the service of the writ or other document instituting a proceeding has been effected or deemed to have been effected in accordance with article 22, paragraphs 1 and 2; and
- c) the present Convention does not preclude it from exercising jurisdiction.

2. A copy of any default judgment rendered against a State, accompanied if necessary by a translation into the official language or one of the official languages of the State concerned, shall be transmitted to it through one of the means specified in article 22, paragraph 1, and in accordance with the provisions of that paragraph.

3. The time-limit for applying to have a default judgment set aside shall not be less than four months and shall begin to run from the date on which the copy of the judgment is received or is deemed to have been received by the State concerned.

Article 24

Privileges and immunities during court proceedings

1. Any failure or refusal by a State to comply with an order of a court of another State enjoining it to perform or refrain from performing a specific act or to produce any document or disclose any other information for the purposes of a proceeding shall entail no consequences other than those which may result from such conduct in relation to the merits of the case. In particular, no fine or penalty shall be imposed on the State by reason of such failure or refusal.

2. A State shall not be required to provide any security, bond or deposit, however described, to guarantee the payment of judicial costs or expenses in any proceeding to which it is a respondent party before a court of another State.

PART VI

FINAL CLAUSES

Article 25

Annex

The annex to the present Convention forms an integral part of the Convention.

Article 26

Other international agreements

Nothing in the present Convention shall affect the rights and obligations of States Parties under existing international agreements which relate to matters dealt with in the present Convention as between the parties to those agreements.

Article 27

Settlement of disputes

1. States Parties shall endeavour to settle disputes concerning the interpretation or application of the present Convention through negotiation.

2. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of the present Convention which cannot be settled through negotiation within six months shall, at the request of any of those States Parties, be submitted to arbitration. If, six months after the date of the request for arbitration, those States Parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any of those States Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in accordance with the Statute of the Court.

3. Each State Party may, at the time of signature, ratification, acceptance or approval of, or accession to, the present Convention, declare that it does not consider itself bound by paragraph 2. The other States Parties shall not be bound by paragraph 2 with respect to any State Party which has made such a declaration.

4. Any State Party that has made a declaration in accordance with paragraph 3 may at any time withdraw that declaration by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 28

Signature

The present Convention shall be open for signature by all States until 17 January 2007, at United Nations Headquarters, New York.

Article 29

Ratification, acceptance, approval or accession

1. The present Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval.
2. The present Convention shall remain open for accession by any State.
3. The instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 30

Entry into force

1. The present Convention shall enter into force on the thirtieth day following the date of deposit of the thirtieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession with the Secretary-General of the United Nations.
2. For each State ratifying, accepting, approving or acceding to the present Convention after the deposit of the thirtieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after the deposit by such State of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 31

Denunciation

1. Any State Party may denounce the present Convention by written notification to the Secretary-General of the United Nations.
2. Denunciation shall take effect one year following the date on which notification is received by the Secretary-General of the United Nations. The present Convention shall, however, continue to apply to any question of jurisdictional immunities of States or their property aris-

ing in a proceeding instituted against a State before a court of another State prior to the date on which the denunciation takes effect for any of the States concerned.

3. The denunciation shall not in any way affect the duty of any State Party to fulfil any obligation embodied in the present Convention to which it would be subject under international law independently of the present Convention.

Article 32

Depositary and notifications

1. The Secretary-General of the United Nations is designated the depositary of the present Convention.

2. As depositary of the present Convention, the Secretary-General of the United Nations shall inform all States of the following:

a) signatures of the present Convention and the deposit of instruments of ratification, acceptance, approval or accession or notifications of denunciation, in accordance with articles 29 and 31;

b) the date on which the present Convention will enter into force, in accordance with article 30;

c) any acts, notifications or communications relating to the present Convention.

Article 33

Authentic texts

The Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts of the present Convention are equally authentic.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Convention opened for signature at United Nations Headquarters in New York on 17 January 2005.

Annex to the Convention

Understandings with respect to certain provisions of the Convention

The present annex is for the purpose of setting out understandings relating to the provisions concerned.

With respect to article 10

The term “immunity” in article 10 is to be understood in the context of the present Convention as a whole.

Article 10, paragraph 3, does not prejudice the question of “piercing the corporate veil”, questions relating to a situation where a State entity has deliberately misrepresented its financial position or subsequently reduced its assets to avoid satisfying a claim, or other related issues.

With respect to article 11

The reference in article 11, paragraph 2 (d), to the “security interests” of the employer State is intended primarily to address matters of national security and the security of diplomatic missions and consular posts.

Under article 41 of the 1961 Vienna Convention on Diplomatic Relations and article 55 of the 1963 Vienna Convention on Consular Relations, all persons referred to in those articles have the duty to respect the laws and regulations, including labour laws, of the host country. At the same time, under article 38 of the 1961 Vienna Convention on Diplomatic Relations and article 71 of the 1963 Vienna Convention on Consular Relations, the receiving State has a duty to exercise its jurisdiction in such a manner as not to interfere unduly with the performance of the functions of the mission or the consular post.

With respect to articles 13 and 14

The expression “determination” is used to refer not only to the ascertainment or verification of the existence of the rights protected, but also to the evaluation or assessment of the substance, including content, scope and extent, of such rights.

With respect to article 17

The expression “commercial transaction” includes investment matters.

With respect to article 19

The expression “entity” in subparagraph (c) means the State as an independent legal personality, a constituent unit of a federal State, a sub-

division of a State, an agency or instrumentality of a State or other entity, which enjoys independent legal personality.

The words “property that has a connection with the entity” in subparagraph (c) are to be understood as broader than ownership or possession.

Article 19 does not prejudice the question of “piercing the corporate veil”, questions relating to a situation where a State entity has deliberately misrepresented its financial position or subsequently reduced its assets to avoid satisfying a claim, or other related issues.

Convention des Nations Unies sur les immunités juridictionnelles des États et de leurs biens

Les États Parties à la présente Convention,

Considérant que les immunités juridictionnelles des États et de leurs biens procèdent d’un principe généralement accepté du droit international coutumier,

Ayant à l’esprit les principes du droit international consacrés dans la Charte des Nations Unies,

Convaincus qu’une convention internationale sur les immunités juridictionnelles des États et de leurs biens renforcerait la prééminence du droit et la sécurité juridique, en particulier dans les rapports entre les États et les personnes physiques et morales, et contribuerait à la codification et au développement du droit international et à l’harmonisation des pratiques dans ce domaine,

Tenant compte de l’évolution de la pratique des États en ce qui concerne les immunités juridictionnelles des États et de leurs biens,

Affirmant que les règles du droit international coutumier continuent de régir les questions qui n’ont pas été réglées dans les dispositions de la présente Convention,

Sont convenus de ce qui suit:

PREMIÈRE PARTIE

INTRODUCTION

Article premier

Portée de la présente Convention

La présente Convention s’applique à l’immunité de juridiction d’un État et de ses biens devant les tribunaux d’un autre État.

Article 2

Emploi des termes

1. Aux fins de la présente Convention:
 - a) Le terme « tribunal » s'entend de tout organe d'un État, quelle que soit sa dénomination, habilité à exercer des fonctions judiciaires;
 - b) Le terme « État » désigne:
 - i) L'État et ses divers organes de gouvernement;
 - ii) Les composantes d'un État fédéral ou les subdivisions politiques de l'État, qui sont habilitées à accomplir des actes dans l'exercice de l'autorité souveraine et agissent à ce titre;
 - iii) Les établissements ou organismes d'État ou autres entités, dès lors qu'ils sont habilités à accomplir et accomplissent effectivement des actes dans l'exercice de l'autorité souveraine de l'État;
 - iv) Les représentants de l'État agissant à ce titre;
 - c) L'expression « transaction commerciale » désigne:
 - i) Tout contrat ou transaction de caractère commercial pour la vente de biens ou la prestation de services;
 - ii) Tout contrat de prêt ou autre transaction de nature financière, y compris toute obligation de garantie ou d'indemnisation en rapport avec un tel prêt ou une telle transaction;
 - iii) Tout autre contrat ou transaction de nature commerciale, industrielle ou portant sur la fourniture de biens ou de services, à l'exclusion d'un contrat de travail.

2. Pour déterminer si un contrat ou une transaction est une « transaction commerciale » au sens de l'alinéa c du paragraphe 1, il convient de tenir compte en premier lieu de la nature du contrat ou de la transaction, mais il faudrait aussi prendre en considération son but si les parties au contrat ou à la transaction en sont ainsi convenues, ou si, dans la pratique de l'État du for, ce but est pertinent pour déterminer la nature non commerciale du contrat ou de la transaction.

3. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 concernant l'emploi des termes dans la présente Convention n'affectent pas l'emploi de ces termes ni le sens qui peut leur être donné dans d'autres instruments internationaux ou dans le droit interne d'un État.

Article 3

Privilèges et immunités non affectés par la présente Convention

1. La présente Convention n'affecte pas les privilèges et immunités dont jouit un État en vertu du droit international en ce qui concerne l'exercice des fonctions:

a) De ses missions diplomatiques, de ses postes consulaires, de ses missions spéciales, de ses missions auprès des organisations internationales, ou de ses délégations dans les organes des organisations internationales ou aux conférences internationales; et

b) Des personnes qui y sont attachées.

2. La présente Convention n'affecte pas non plus les privilèges et immunités que le droit international reconnaît *ratione personae* aux chefs d'État.

3. La présente Convention n'affecte pas les privilèges et immunités que le droit international reconnaît à un État concernant des aéronefs ou des objets spatiaux lui appartenant ou exploités par lui.

Article 4

Non-rétroactivité de la présente Convention

Sans préjudice de l'application de toutes règles énoncées dans la présente Convention auxquelles les immunités juridictionnelles des États et de leurs biens sont soumises en vertu du droit international indépendamment de la présente Convention, cette dernière ne s'applique à aucune question relative aux immunités juridictionnelles des États ou de leurs biens soulevée dans une procédure intentée contre un État devant un tribunal d'un autre État avant l'entrée en vigueur de la présente Convention entre les États concernés.

DEUXIÈME PARTIE

PRINCIPES GÉNÉRAUX

Article 5

Immunité des États

Un État jouit, pour lui-même et pour ses biens, de l'immunité de juridiction devant les tribunaux d'un autre État, sous réserve des dispositions de la présente Convention.

Article 6

Modalités pour donner effet à l'immunité des États

1. Un État donne effet à l'immunité des États prévue par l'article 5 en s'abstenant d'exercer sa juridiction dans une procédure devant ses tri-

bunaux contre un autre État et, à cette fin, veille à ce que ses tribunaux établissent d'office que l'immunité de cet autre État prévue par l'article 5 est respectée.

2. Une procédure devant un tribunal d'un État est considérée comme étant intentée contre un autre État lorsque celui-ci:
 - a) Est cité comme partie à la procédure; ou
 - b) N'est pas cité comme partie à la procédure, mais que cette procédure vise en fait à porter atteinte aux biens, droits, intérêts ou activités de cet autre État.

Article 7

Consentement exprès à l'exercice de la juridiction

1. Un État ne peut invoquer l'immunité de juridiction dans une procédure devant un tribunal d'un autre État à l'égard d'une matière ou d'une affaire s'il a consenti expressément à l'exercice de la juridiction de ce tribunal à l'égard de cette matière ou de cette affaire:
 - a) Par accord international;
 - b) Dans un contrat écrit; ou
 - c) Par une déclaration devant le tribunal ou une communication écrite dans une procédure déterminée.
2. L'accord donné par un État pour l'application de la loi d'un autre État n'est pas réputé valoir consentement à l'exercice de la juridiction des tribunaux de cet autre État.

Article 8

Effet de la participation à une procédure devant un tribunal

1. Un État ne peut invoquer l'immunité de juridiction dans une procédure devant un tribunal d'un autre État:
 - a) S'il a intenté lui-même ladite procédure; ou
 - b) Si, quant au fond, il est intervenu à ladite procédure ou y a participé de quelque façon que ce soit. Cependant, si l'État prouve au tribunal qu'il n'a pu avoir connaissance de faits sur lesquels une demande d'immunité peut être fondée qu'après avoir participé à la procédure, il peut invoquer l'immunité sur la base de ces faits, à condition de le faire sans retard.
2. Un État n'est pas réputé avoir consenti à l'exercice de la juridiction d'un tribunal d'un autre État s'il intervient dans une procédure ou y participe à seule fin:
 - a) D'invoquer l'immunité; ou

b) De faire valoir un droit ou un intérêt à l'égard d'un bien en cause dans la procédure.

3. La comparution d'un représentant d'un État devant un tribunal d'un autre État comme témoin n'est pas réputée valoir consentement du premier État à l'exercice de la juridiction de ce tribunal.

4. Le défaut de comparution d'un État dans une procédure devant un tribunal d'un autre État ne saurait s'interpréter comme valant consentement du premier État à l'exercice de la juridiction de ce tribunal.

Article 9

Demandes reconventionnelles

1. Un État qui intente une procédure devant un tribunal d'un autre État ne peut invoquer l'immunité de juridiction devant ledit tribunal en ce qui concerne une demande reconventionnelle qui est fondée sur le même rapport de droit ou les mêmes faits que la demande principale.

2. Un État qui intervient pour introduire une demande dans une procédure devant un tribunal d'un autre État ne peut invoquer l'immunité de juridiction devant ledit tribunal en ce qui concerne une demande reconventionnelle qui est fondée sur le même rapport de droit ou les mêmes faits que la demande introduite par lui.

3. Un État qui introduit une demande reconventionnelle dans une procédure intentée contre lui devant un tribunal d'un autre État ne peut invoquer l'immunité de juridiction devant ledit tribunal en ce qui concerne la demande principale.

TROISIÈME PARTIE

PROCÉDURES DANS LESQUELLES LES ÉTATS NE PEUVENT PAS INVOQUER L'IMMUNITÉ

Article 10

Transactions commerciales

1. Si un État effectue, avec une personne physique ou morale étrangère, une transaction commerciale et si, en vertu des règles applicables de droit international privé, les contestations relatives à cette transaction commerciale relèvent de la juridiction d'un tribunal d'un autre État, l'État ne peut invoquer l'immunité de juridiction devant ce tribunal dans une procédure découlant de ladite transaction.

2. Le paragraphe 1 ne s'applique pas:

- a) Dans le cas d'une transaction commerciale entre États; ou
- b) Si les parties à la transaction commerciale en sont expressément convenues autrement.

3. Lorsqu'une entreprise d'État ou une autre entité créée par l'État qui est dotée d'une personnalité juridique distincte et a la capacité:

- a) D'estimer et d'être attiré en justice; et
- b) D'acquiescer, de posséder ou de détenir et de céder des biens, y compris des biens que l'État l'a autorisée à exploiter ou à gérer, est impliquée dans une procédure se rapportant à une transaction commerciale dans laquelle elle est engagée, l'immunité de juridiction dont jouit l'État concerné n'est pas affectée.

Article 11

Contrats de travail

1. À moins que les États concernés n'en conviennent autrement, un État ne peut invoquer l'immunité de juridiction devant un tribunal d'un autre État, compétent en l'espèce, dans une procédure se rapportant à un contrat de travail entre l'État et une personne physique pour un travail accompli ou devant être accompli, en totalité ou en partie, sur le territoire de cet autre État.

2. Le paragraphe 1 ne s'applique pas:
- a) Si l'employé a été engagé pour s'acquiescer de fonctions particulières dans l'exercice de la puissance publique;
 - b) Si l'employé est:
 - i) Agent diplomatique, tel que défini dans la Convention de Vienne sur les relations diplomatiques de 1961;
 - ii) Fonctionnaire consulaire, tel que défini dans la Convention de Vienne sur les relations consulaires de 1963;
 - iii) Membre du personnel diplomatique d'une mission permanente auprès d'une organisation internationale, ou d'une mission spéciale, ou s'il est engagé pour représenter un État lors d'une conférence internationale; ou
 - iv) S'il s'agit de toute autre personne jouissant de l'immunité diplomatique;
 - c) Si l'action a pour objet l'engagement, le renouvellement de l'engagement ou la réintégration d'un candidat;
 - d) Si l'action a pour objet le licenciement ou la résiliation du contrat d'un employé et si, de l'avis du chef de l'État, du chef du gouvernement ou du Ministre des affaires étrangères de l'État employeur, cette action risque d'interférer avec les intérêts de l'État en matière de sécurité;

e) Si l'employé est ressortissant de l'État employeur au moment où l'action est engagée, à moins qu'il n'ait sa résidence permanente dans l'État du for; ou

f) Si l'employé et l'État employeur en sont convenus autrement par écrit, sous réserve de considérations d'ordre public conférant aux tribunaux de l'État du for juridiction exclusive en raison de l'objet de l'action.

Article 12

Atteintes à l'intégrité physique d'une personne ou dommages aux biens

À moins que les États concernés n'en conviennent autrement, un État ne peut invoquer l'immunité de juridiction devant un tribunal d'un autre État, compétent en l'espèce, dans une procédure se rapportant à une action en réparation pécuniaire en cas de décès ou d'atteinte à l'intégrité physique d'une personne, ou en cas de dommage ou de perte d'un bien corporel, dus à un acte ou à une omission prétendument attribuables à l'État, si cet acte ou cette omission se sont produits, en totalité ou en partie, sur le territoire de cet autre État et si l'auteur de l'acte ou de l'omission était présent sur ce territoire au moment de l'acte ou de l'omission.

Article 13

Propriété, possession et usage de biens

À moins que les États concernés n'en conviennent autrement, un État ne peut invoquer l'immunité de juridiction devant un tribunal d'un autre État, compétent en l'espèce, dans une procédure se rapportant à la détermination:

a) D'un droit ou intérêt de l'État sur un bien immobilier situé sur le territoire de l'État du for, de la possession du bien immobilier par l'État ou de l'usage qu'il en fait, ou d'une obligation de l'État en raison de son intérêt juridique au regard de ce bien immobilier, de sa possession ou de son usage;

b) D'un droit ou intérêt de l'État sur un bien mobilier ou immobilier né d'une succession, d'une donation ou d'une vacance; ou

c) D'un droit ou intérêt de l'État dans l'administration de biens tels que biens en trust, biens faisant partie du patrimoine d'un failli ou biens d'une société en cas de dissolution.

Article 14

Propriété intellectuelle et industrielle

À moins que les États concernés n'en conviennent autrement, un État ne peut invoquer l'immunité de juridiction devant un tribunal d'un autre État, compétent en l'espèce, dans une procédure se rapportant à:

a) La détermination d'un droit de l'État sur un brevet, un dessin ou modèle industriel, un nom commercial ou une raison sociale, une marque de fabrique ou de commerce ou un droit d'auteur ou toute autre forme de propriété intellectuelle ou industrielle, qui bénéficie d'une mesure de protection juridique, même provisoire, dans l'État du for; ou

b) Une allégation de non-respect par l'État, sur le territoire de l'État du for, d'un droit du type visé à l'alinéa a appartenant à un tiers et protégé par l'État du for.

Article 15

Participation à des sociétés ou autres groupements

1. Un État ne peut invoquer l'immunité de juridiction devant un tribunal d'un autre État, compétent en l'espèce, dans une procédure se rapportant à sa participation dans une société ou un groupement ayant ou non la personnalité juridique et concernant les rapports entre l'État et la société ou le groupement ou les autres parties, dès lors que la société ou le groupement:

a) Comprennent des parties autres que des États ou des organisations internationales; et

b) Sont enregistrés ou constitués selon la loi de l'État du for ou ont leur siège ou leur principal lieu d'activité dans cet État.

2. Un État peut toutefois invoquer l'immunité de juridiction dans une telle procédure si les États intéressés en sont ainsi convenus ou si les parties au différend en ont ainsi disposé par accord écrit ou si l'instrument établissant ou régissant la société ou le groupement en question contient des dispositions à cet effet.

Article 16

Navires dont un État est le propriétaire ou l'exploitant

1. À moins que les États concernés n'en conviennent autrement, un État propriétaire ou exploitant d'un navire ne peut invoquer l'immunité de juridiction devant un tribunal d'un autre État, compétent en l'espèce, dans une procédure se rapportant à l'exploitation de ce navire si, au moment du fait qui a donné lieu à l'action, le navire était utilisé autrement qu'à des fins de service public non commerciales.

2. Le paragraphe 1 ne s'applique ni aux navires de guerre et navires auxiliaires, ni aux autres navires dont un État est le propriétaire ou l'exploitant et qui sont, pour le moment, utilisés exclusivement, pour un service public non commercial.

3. À moins que les États concernés n'en conviennent autrement, un État ne peut invoquer l'immunité de juridiction devant un tribunal d'un autre État, compétent en l'espèce, dans une procédure se rapportant au transport d'une cargaison à bord d'un navire dont un État est le propriétaire ou l'exploitant si, au moment du fait qui a donné lieu à l'action, le navire était utilisé autrement qu'à des fins de service public non commerciales.

4. Le paragraphe 3 ne s'applique ni à une cargaison transportée à bord des navires visés au paragraphe 2 ni à une cargaison dont un État est propriétaire et qui est utilisée ou destinée à être utilisée exclusivement à des fins de service public non commerciales.

5. Les États peuvent invoquer tous les moyens de défense, de prescription et de limitation de responsabilité dont peuvent se prévaloir les navires et cargaisons privés et leurs propriétaires.

6. Si, dans une procédure, la question du caractère gouvernemental et non commercial d'un navire dont un État est le propriétaire ou l'exploitant ou d'une cargaison dont un État est propriétaire se trouve posée, la production devant le tribunal d'une attestation signée par un représentant diplomatique ou autre autorité compétente de cet État vaudra preuve du caractère de ce navire ou de cette cargaison.

Article 17

Effet d'un accord d'arbitrage

Si un État conclut par écrit un accord avec une personne physique ou morale étrangère afin de soumettre à l'arbitrage des contestations relatives à une transaction commerciale, cet État ne peut invoquer l'immunité de juridiction devant un tribunal d'un autre État, compétent en l'espèce, dans une procédure se rapportant:

a) À la validité, à l'interprétation ou à l'application de l'accord d'arbitrage;

b) À la procédure d'arbitrage; ou

c) À la confirmation ou au rejet de la sentence arbitrale, à moins que l'accord d'arbitrage n'en dispose autrement.

QUATRIÈME PARTIE

IMMUNITÉ DES ÉTATS À L'ÉGARD DES MESURES DE
CONTRAINTE EN RELATION AVEC UNE PROCÉDURE DEVANT
UN TRIBUNAL

Article 18

*Immunité des États à l'égard des mesures de contraintes antérieures
au jugement*

Il ne peut être procédé antérieurement au jugement à aucune mesure de contrainte, telle que saisie ou saisie-arrêt, contre les biens d'un État en relation avec une procédure devant un tribunal d'un autre État, excepté si et dans la mesure où:

- a) L'État a expressément consenti à l'application de telles mesures dans les termes indiqués:
 - i) Par un accord international;
 - ii) Par une convention d'arbitrage ou un contrat écrit; ou
 - iii) Par une déclaration devant le tribunal ou une communication écrite faite après la survenance d'un différend entre les parties; ou
- b) L'État a réservé ou affecté des biens à la satisfaction de la demande qui fait l'objet de cette procédure.

Article 19

*Immunité des États à l'égard des mesures de contrainte postérieures
au jugement*

Aucune mesure de contrainte postérieure au jugement, telle que saisie, saisie-arrêt ou saisie-exécution, ne peut être prise contre des biens d'un État en relation avec une procédure intentée devant un tribunal d'un autre État excepté si et dans la mesure où:

- a) L'État a expressément consenti à l'application de telles mesures dans les termes indiqués:
 - i) Par un accord international;
 - ii) Par une convention d'arbitrage ou un contrat écrit; ou
 - iii) Par une déclaration devant le tribunal ou une communication écrite faite après la survenance du différend entre les parties; ou
- b) L'État a réservé ou affecté des biens à la satisfaction de la demande qui fait l'objet de cette procédure; ou
- c) Il a été établi que les biens sont spécifiquement utilisés ou destinés à être utilisés par l'État autrement qu'à des fins de service public non commerciales et sont situés sur le territoire de l'État du for, à condition

que les mesures de contrainte postérieures au jugement ne portent que sur des biens qui ont un lien avec l'entité contre laquelle la procédure a été intentée.

Article 20

Effet du consentement à l'exercice de la juridiction sur l'adoption de mesures de contrainte

Dans les cas où le consentement à l'adoption de mesures de contrainte est requis en vertu des articles 18 et 19, le consentement à l'exercice de la juridiction au titre de l'article 7 n'implique pas qu'il y ait consentement à l'adoption de mesures de contrainte.

Article 21

Catégories spécifiques de biens

1. Les catégories de biens d'État ci-après ne sont notamment pas considérées comme des biens spécifiquement utilisés ou destinés à être utilisés par l'État autrement qu'à des fins de service public non commerciales au sens des dispositions de l'alinéa c de l'article 19:

a) Les biens, y compris les comptes bancaires, utilisés ou destinés à être utilisés dans l'exercice des fonctions de la mission diplomatique de l'État ou de ses postes consulaires, de ses missions spéciales, de ses missions auprès des organisations internationales, ou de ses délégations dans les organes des organisations internationales ou aux conférences internationales;

b) Les biens de caractère militaire ou les biens utilisés ou destinés à être utilisés dans l'exercice de fonctions militaires;

c) Les biens de la banque centrale ou d'une autre autorité monétaire de l'État;

d) Les biens faisant partie du patrimoine culturel de l'État ou de ses archives qui ne sont pas mis ou destinés à être mis en vente;

e) Les biens faisant partie d'une exposition d'objets d'intérêt scientifique, culturel ou historique qui ne sont pas mis ou destinés à être mis en vente.

2. Le paragraphe 1 est sans préjudice de l'article 18 et des alinéas a et b de l'article 19.

CINQUIÈME PARTIE
DISPOSITIONS DIVERSES

Article 22

Signification ou notification des actes introductifs d'instance

1. La signification ou la notification d'une assignation ou de toute autre pièce instituant une procédure contre un État est effectuée:

a) Conformément à toute convention internationale applicable liant l'État du for et l'État concerné; ou

b) Conformément à tout arrangement particulier en matière de signification ou de notification intervenu entre le demandeur et l'État concerné, si la loi de l'État du for ne s'y oppose pas; ou

c) En l'absence d'une telle convention ou d'un tel arrangement particulier:

i) Par communication adressée par les voies diplomatiques au Ministère des affaires étrangères de l'État concerné; ou

ii) Par tout autre moyen accepté par l'État concerné, si la loi de l'État du for ne s'y oppose pas.

2. La signification ou la notification par le moyen visé au sous-alinéa i de l'alinéa c du paragraphe 1 est réputée effectuée par la réception des documents par le Ministère des affaires étrangères.

3. Ces documents sont accompagnés, s'il y a lieu, d'une traduction dans la langue ou l'une des langues officielles de l'État concerné.

4. Tout État qui comparaît quant au fond dans une procédure intentée contre lui ne peut ensuite exciper de la non-conformité de la signification ou de la notification de l'assignation avec les dispositions des paragraphes 1 et 3.

Article 23

Jugement par défaut

1. Un jugement par défaut ne peut être rendu contre un État, à moins que le Tribunal ne s'assure:

a) Que les conditions prévues aux paragraphes 1 et 3 de l'article 22 ont été respectées;

b) Qu'il s'est écoulé un délai de quatre mois au moins à partir de la date à laquelle la signification ou la notification de l'assignation ou autre pièce instituant la procédure a été effectuée ou est réputée avoir été effectuée conformément aux paragraphes 1 et 2 de l'article 22; et

c) Que la présente Convention ne lui interdise pas d'exercer sa juridiction.

2. Une copie de tout jugement par défaut rendu contre un État, accompagnée, s'il y a lieu, d'une traduction dans la langue ou l'une des langues officielles de l'État concerné, est communiquée à celui-ci par l'un des moyens spécifiés au paragraphe 1 de l'article 22 et conformément aux dispositions dudit paragraphe.

3. Le délai pour former un recours contre un jugement par défaut ne pourra être inférieur à quatre mois et commencera à courir à la date à laquelle la copie du jugement a été reçue ou est réputée avoir été reçue par l'État concerné.

Article 24

Privilèges et immunités en cours de procédure devant un tribunal

1. Toute omission ou tout refus par un État de se conformer à une décision du tribunal d'un autre État lui enjoignant d'accomplir ou de s'abstenir d'accomplir un acte déterminé ou de produire une pièce ou divulguer toute autre information aux fins d'une procédure n'entraîne pas de conséquences autres que celles qui peuvent résulter, quant au fond de l'affaire, de ce comportement. En particulier, aucune amende ou autre peine ne sera imposée à l'État en raison d'une telle omission ou d'un tel refus.

2. Un État n'est pas tenu de fournir un cautionnement ni de constituer un dépôt, sous quelque dénomination que ce soit, en garantie du paiement des frais et dépens d'une procédure à laquelle il est partie défenderesse devant un tribunal d'un autre État.

SIXIÈME PARTIE

CLAUSES FINALES

Article 25

Annexe

L'annexe à la présente Convention fait partie intégrante de celle-ci.

Article 26

Autres accords internationaux

Les dispositions de la présente Convention ne portent pas atteinte aux droits et obligations que pourraient avoir les États Parties en vertu d'accords internationaux en vigueur auxquels ils seraient parties, traitant de questions faisant l'objet de la Convention.

Article 27

Règlement des différends

1. Les États Parties s'efforcent de régler les différends concernant l'interprétation ou l'application de la présente Convention par voie de négociation.

2. Tout différend entre deux États Parties ou plus concernant l'interprétation ou l'application de la présente Convention qui ne peut être réglé par voie de négociation dans un délai de six mois est, à la demande de l'un quelconque de ces États Parties, soumis à l'arbitrage. Si, dans un délai de six mois à compter de la date de la demande d'arbitrage, les États Parties ne peuvent s'entendre sur l'organisation de l'arbitrage, l'un quelconque d'entre eux peut porter le différend devant la Cour internationale de Justice en lui adressant une requête conformément au Statut de la Cour.

3. Chaque État Partie peut, au moment de la signature, de la ratification, de l'acceptation ou de l'approbation de la présente Convention ou de l'adhésion à celle-ci, déclarer qu'il ne se considère pas lié par le paragraphe 2. Les autres États Parties ne sont pas liés par le paragraphe 2 envers tout État Partie ayant fait une telle déclaration.

4. Tout État Partie qui a fait une déclaration en vertu du paragraphe 3 peut la retirer à tout moment en adressant une notification au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

Article 28

Signature

La présente Convention sera ouverte à la signature de tous les États jusqu'au 17 janvier 2007 au Siège de l'Organisation des Nations Unies, à New York.

Article 29

Ratification, acceptation, approbation ou adhésion

1. La présente Convention sera soumise à ratification, acceptation ou approbation.
2. La présente Convention restera ouverte à l'adhésion de tout État.
3. Les instruments de ratification, acceptation, approbation ou adhésion seront déposés auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

Article 30

Entrée en vigueur

1. La présente Convention entrera en vigueur le trentième jour suivant la date de dépôt du trentième instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.
2. Pour chaque État qui ratifiera, acceptera ou approuvera la présente Convention ou adhérera à celle-ci après le dépôt du trentième instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, elle entrera en vigueur le trentième jour suivant la date de dépôt de l'instrument pertinent par ledit État.

Article 31

Dénonciation

1. Tout État Partie peut dénoncer la présente Convention par notification écrite adressée au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.
2. La dénonciation prend effet un an après la date de réception de la notification par le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies. Toutefois, la présente Convention continuera à s'appliquer à toute question relative aux immunités juridictionnelles des États ou de leurs biens soulevée dans une procédure intentée contre un État devant un tribunal d'un autre État avant la date à laquelle la dénonciation prend effet à l'égard de l'un quelconque des États concernés.

3. La dénonciation n'affecte en rien le devoir qu'a tout État Partie de remplir toute obligation énoncée dans la présente Convention à laquelle il serait soumis en vertu du droit international indépendamment de celle-ci.

Article 32

Dépositaire et notifications

1. Le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies est le dépositaire de la présente Convention.

2. En sa qualité de dépositaire de la présente Convention, le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies notifie à tous les États:

- a) Toute signature de la présente Convention et tout dépôt d'un instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion ou d'une notification de dénonciation, conformément aux articles 29 et 31;
- b) La date d'entrée en vigueur de la présente Convention, conformément à l'article 30;
- c) Tous autres actes et toutes autres notifications ou communications en rapport avec la présente Convention.

Article 33

Textes authentiques

Les textes anglais, arabe, chinois, espagnol, français et russe de la présente Convention font également foi.

EN FOI DE QUOI les soussignés, à ce dûment autorisés par leurs gouvernements respectifs, ont signé la présente Convention ouverte à la signature au Siège de l'Organisation des Nations Unies à New York le 17 janvier 2005.

Annexe à la Convention

Points convenus en ce qui concerne la compréhension de certaines dispositions de la Convention

La présente annexe a pour but d'énoncer les points convenus en ce qui concerne la compréhension des dispositions dont il est question.

Article 10

Le terme « immunité » employé à l'article 10 doit être entendu dans le contexte de l'ensemble de la présente Convention.

Le paragraphe 3 de l'article 10 ne préjuge ni la question de la « levée du voile dissimulant l'entité », ni les questions liées à une situation dans laquelle une entité d'État a délibérément déguisé sa situation financière ou réduit après coup ses actifs pour éviter de satisfaire à une demande, ni d'autres questions connexes.

Article 11

La référence aux « intérêts en matière de sécurité » de l'État employeur, à l'alinéa d) du paragraphe 2 de l'article 11, vise essentiellement à traiter les questions relatives à la sécurité nationale et à la sécurité des missions diplomatiques et des postes consulaires.

Aux termes de l'article 41 de la Convention de Vienne sur les relations diplomatiques de 1961 et de l'article 55 de la Convention de Vienne sur les relations consulaires de 1963, toutes les personnes visées dans ces articles ont le devoir de respecter les lois et règlements du pays hôte, y compris la législation du travail. Parallèlement, aux termes de l'article 38 de la Convention de Vienne sur les relations diplomatiques de 1961 et de l'article 71 de la Convention de Vienne sur les relations consulaires de 1963, l'État d'accueil doit exercer sa juridiction sur ces personnes de façon à ne pas entraver d'une manière excessive l'accomplissement des fonctions de la mission ou du poste consulaire.

Articles 13 et 14

Le terme « détermination » tel qu'il est employé dans ces articles s'entend non seulement de l'établissement ou de la vérification de l'existence des droits protégés, mais aussi de l'évaluation ou de l'appréciation de ces droits quant au fond, y compris leur contenu, leur portée et leur étendue.

Article 17

L'expression « transaction commerciale » recouvre les questions d'investissement.

Article 19

Le terme « entité » utilisé à l'alinéa c) s'entend de l'État en tant que personnalité juridique indépendante, d'une unité constitutive d'un État fédéral, d'une subdivision d'un État, d'un organisme ou d'une institution étatique ou de toute autre entité, dotée d'une personnalité juridique indépendante.

L'expression « les biens qui ont un lien avec l'entité » utilisée à l'alinéa c) s'entend dans un sens plus large que la propriété ou la possession.

L'article 19 ne préjuge ni la question de la « levée du voile dissimulant l'entité », ni les questions liées à une situation dans laquelle une entité d'État a délibérément déguisé sa situation financière ou réduit après coup ses actifs pour éviter de satisfaire à une demande, ni d'autres questions connexes.

C. VERTALING

Verdrag van de Verenigde Naties inzake de immuniteit van rechtsmacht van staten en hun eigendommen

De staten die partij zijn bij dit Verdrag,

Overwegend dat de immuniteit van rechtsmacht van staten en hun eigendommen algemeen aanvaard wordt als een beginsel van internationaal gewoonterecht,

Indachtig de beginselen van het internationale recht vervat in het Handvest van de Verenigde Naties,

Ervan overtuigd dat een internationaal verdrag inzake de immuniteit van rechtsmacht van staten en hun eigendommen bevorderlijk zou zijn voor de rechtsstaat en rechtszekerheid, in het bijzonder wat betreft de betrekkingen tussen staten en natuurlijke personen of rechtspersonen en zou bijdragen aan de codificatie en ontwikkeling van het internationale recht en de harmonisering van de praktijk op dit gebied,

Gelet op ontwikkelingen in de statenpraktijk wat betreft de immuniteit van rechtsmacht van staten en hun eigendommen,

Bevestigend dat de regels van het internationaal gewoonterecht van toepassing blijven op aangelegenheden die niet geregeld worden door de bepalingen van dit Verdrag,

Zijn het volgende overeengekomen:

DEEL I

INLEIDING

Artikel 1

Reikwijdte van dit Verdrag

Dit Verdrag is van toepassing op de immuniteit van staten en hun eigendommen van de rechtsmacht van de rechters van een andere staat.

Artikel 2

Begripsomschrijvingen

1. Voor de toepassing van dit Verdrag wordt verstaan onder:
 - a. „rechter” elke instantie van een staat, ongeacht haar benaming, die bevoegd is tot het verrichten van rechterlijke taken;
 - b. „staat”
 - i. de staat en zijn verschillende regeringsinstanties;
 - ii. de onderdelen van een federale staat of de staatkundige onderdelen van de staat die bevoegd zijn tot het verrichten van handelingen ten behoeve van de uitoefening van soevereine bevoegdheden en in die hoedanigheid optreden;
 - iii. agentschappen of instanties van de staat of andere entiteiten, voor zover zij bevoegd zijn tot optreden ten behoeve van de uitoefening van soevereine bevoegdheden van de staat en daadwerkelijk optreden;
 - iv. vertegenwoordigers van de staat die in die hoedanigheid optreden;
 - c. „commerciële transactie”
 - i. elke commerciële overeenkomst of transactie voor de verkoop van goederen of levering van diensten;
 - ii. elke overeenkomst ter zake van een lening of een andere transactie van financiële aard, met inbegrip van elke verplichting tot garantstelling of vrijwaring ter zake van een dergelijke lening of transactie;
 - iii. elke andere overeenkomst of transactie van commerciële, industriële, zakelijke of professionele aard, met uitzondering van arbeidsovereenkomsten van personen.
2. Om te bepalen of een overeenkomst of transactie een „commerciële transactie” is in de zin van het eerste lid, onderdeel c, dient primair de aard van de overeenkomst of de transactie in aanmerking te worden genomen, maar ook het doel dient in aanmerking te worden genomen indien de partijen bij de overeenkomst of transactie dat zijn overeenge-

komen of indien dat doel in de praktijk van de staat van het forum relevant is om het niet-commerciële karakter van de overeenkomst of transactie vast te stellen.

3. De bepalingen van het eerste en tweede lid betreffende het gebruik van begrippen in dit Verdrag laten het gebruik van die termen of de betekenissen die daaraan kan zijn gegeven in andere internationale instrumenten of in het nationale recht van een staat onverlet.

Artikel 3

Voorrechten en immuniteiten die onaangetast worden gelaten door dit Verdrag

1. Dit Verdrag laat onverlet de voorrechten en immuniteiten die een staat uit hoofde van het internationale recht geniet ten aanzien van het verrichten van de werkzaamheden van:

a. zijn diplomatieke vertegenwoordigingen, consulaire posten, bijzondere missies, vertegenwoordigingen bij internationale organisaties of delegaties bij organen van internationale organisaties of internationale conferenties; en

b. de personen die daaraan verbonden zijn.

2. Dit Verdrag laat onverlet de voorrechten en immuniteiten die ratione personae aan staatshoofden worden verleend uit hoofde van het internationale recht.

3. Dit Verdrag laat onverlet de immuniteiten die een staat geniet uit hoofde van het internationale recht ter zake van luchtvaartuigen of ruimtevaartobjecten die het eigendom zijn van of worden geëxploiteerd door een staat.

Artikel 4

Geen terugwerkende kracht

Onverminderd de toepassing van de in dit Verdrag vervatte regels die uit hoofde van het internationale recht los van dit Verdrag van toepassing zijn op de immuniteit van rechtsmacht van staten en hun eigendommen, is dit Verdrag niet van toepassing op kwesties inzake immuniteit van rechtsmacht van staten en hun eigendommen die aan de orde zijn in een geding tegen een staat voor een rechter van een andere staat, dat is ingesteld voordat dit Verdrag voor de betrokken staten in werking is getreden.

DEEL II

ALGEMENE BEGINSELEN

Artikel 5

Staatsimmunititeit

Een staat geniet ten aanzien van zichzelf en van zijn eigendommen immuniteit van de rechtsmacht van de rechters van een andere staat behoudens het bepaalde in dit Verdrag.

Artikel 6

Modaliteiten om gevolg te geven aan de immuniteit van staten

1. Een staat geeft uitvoering aan de staatsimmunititeit in de zin van artikel 5 door zich te onthouden van het uitoefenen van rechtsmacht in een geding tegen een andere staat voor zijn gerechten en verzekert daartoe dat zijn gerechten eigener beweging vaststellen dat de immuniteit van die andere staat uit hoofde van artikel 5 geëerbiedigd wordt.

2. Een geding voor een gerecht van een staat wordt geacht te zijn ingesteld tegen een andere staat indien die andere staat:

- a. wordt genoemd als partij in dat geding; of
- b. niet wordt genoemd als partij in het geding maar dat geding wel de eigendommen, rechten, belangen of activiteiten van die andere staat beoogt te raken.

Artikel 7

Uitdrukkelijke instemming met uitoefening van rechtsmacht

1. Een staat kan geen beroep doen op immuniteit van rechtsmacht in een geding voor een rechter van een andere staat ter zake van een gelegenheid of zaak indien hij uitdrukkelijk heeft ingestemd met de uitoefening van rechtsmacht door de rechter ter zake van de aangelegenheid of zaak:

- a. in een internationaal verdrag;
- b. in een schriftelijke overeenkomst; of
- c. in een verklaring voor de rechter of een schriftelijke mededeling in een specifiek geding.

2. Overeenstemming met een staat ter zake van de toepassing van het recht van een andere staat wordt niet uitgelegd als instemming met de uitoefening van rechtsmacht door de gerechten van die andere staat.

Artikel 8

Gevolgen van deelname in een geding voor een rechter

1. Een staat kan in een geding voor de rechter van een andere staat geen beroep doen op immuniteit van rechtsmacht indien:
 - a. hij het geding zelf heeft ingesteld; of
 - b. hij is opgekomen in het geding of enige andere maatregel heeft getroffen ten aanzien van de inhoud ervan. Indien de staat ten genoegen van de rechter aantoonst dat hij slechts naderhand kennis heeft kunnen nemen van de feiten waarop hij zijn immuniteit had kunnen gronden, kan hij een beroep doen op immuniteit op grond van die feiten, mits hij zulks doet zodra dit mogelijk is.
2. Een staat wordt niet geacht te hebben ingestemd met de uitoefening van rechtsmacht door de rechter van een andere staat indien hij zich voegt in een geding of andere maatregelen treft uitsluitend ten behoeve van:
 - a. een beroep op immuniteit; of
 - b. een beroep op een recht op of belang in de eigendommen die het voorwerp zijn van het geding.
3. De verschijning van een vertegenwoordiger van een staat als getuige voor de rechter van een andere staat wordt niet uitgelegd als instemming door de eerstbedoelde staat met de uitoefening van rechtsmacht door de rechter.
4. Indien een staat verzuimt te verschijnen voor de rechter van een andere staat wordt dat niet uitgelegd als instemming door de eerstbedoelde staat met de uitoefening van de rechtsmacht door de rechter.

Artikel 9

Eisen in reconventie

1. Een staat die een geding instelt bij de rechter van een andere staat kan geen beroep doen op immuniteit van rechtsmacht van de rechter ter zake van een eis in reconventie die voortvloeit uit dezelfde rechtsverhouding of uit de feiten waarop de eis in conventie is gegrond.
2. Een staat die zich met een eis voegt in een geding voor de rechter van een andere staat kan geen beroep doen op immuniteit van rechtsmacht van de rechter ter zake van een eis in reconventie die voortvloeit uit dezelfde rechtsverhouding of uit de feiten waarop de door de staat ingestelde eis is gegrond.

3. Een staat die een eis in reconventie indient in een tegen hem bij de rechter van een andere staat ingesteld geding kan ter zake van de eis in conventie geen beroep doen op immuniteit van rechtsmacht van de rechter.

DEEL III

GEDINGEN WAARIN GEEN BEROEP OP STAATSIMMUNITEIT KAN WORDEN GEDAAN

Artikel 10

Commerciële transacties

1. Indien een staat een commerciële transactie aangaat met een buitenlandse natuurlijke persoon of rechtspersoon en geschillen ter zake van die commerciële transactie krachtens de toepasselijke regels van het internationaal privaatrecht vallen onder de rechtsmacht van de rechter van een andere staat, kan de staat in gedingen die voortvloeien uit die commerciële transactie, geen beroep doen op immuniteit ten aanzien van die rechtsmacht.

2. Het eerste lid is niet van toepassing:

- a. in het geval van een commerciële transactie tussen staten; of
- b. indien de partijen bij de commerciële transactie uitdrukkelijk anders zijn overeengekomen.

3. Indien een staatsonderneming of een andere door een staat opgerichte entiteit eigen rechtspersoonlijkheid heeft en:

- a. gedingen kan instellen of zelf voor de rechter gedaagd kan worden; en
- b. eigendommen kan verwerven en vervreemden, in bezit of in eigendom kan hebben, met inbegrip van eigendommen ter zake waarvan de staat die entiteit gemachtigd heeft tot de exploitatie of het beheer ervan, betrokken is bij een geding dat betrekking heeft op een commerciële transactie waarbij die entiteit partij is, blijft de immuniteit van rechtsmacht die die staat geniet, onverlet.

Artikel 11

Arbeidsovereenkomsten

1. Tenzij anders overeengekomen tussen de betrokken staten, kan een staat geen beroep doen op immuniteit van rechtsmacht ten overstaan van een rechter van een andere staat die voor het overige bevoegd is ter zake van een geding dat betrekking heeft op een arbeidsovereenkomst tussen

de staat en een natuurlijke persoon voor werkzaamheden die geheel of gedeeltelijk zijn verricht of dienen te worden verricht op het grondgebied van die andere staat.

2. Het eerste lid is niet van toepassing indien:
 - a. de werknemer is aangesteld voor het vervullen van bepaalde functies in de uitoefening van bevoegdheden van de overheid;
 - b. de werknemer:
 - i. diplomatiek ambtenaar is zoals omschreven in het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer van 1961;
 - ii. consulaire ambtenaar is zoals omschreven in het Verdrag van Wenen inzake consulaire betrekkingen van 1963;
 - iii. lid is van het diplomatieke personeel van een permanente vertegenwoordiging bij een internationale organisatie of van een speciale missie of is aangewezen als vertegenwoordiger van een staat bij een internationale conferentie; of
 - iv. een andere persoon is die diplomatieke immuniteit geniet;
 - c. het voorwerp van het geding de aanstelling, verlenging van een arbeidsovereenkomst of de hernieuwde aanstelling van een natuurlijke persoon betreft;
 - d. het voorwerp van het geding het ontslag of de beëindiging van de arbeidsovereenkomst van een natuurlijke persoon betreft en, vast te stellen door het staatshoofd, de regeringsleider of minister van Buitenlandse Zaken van de staat die als werkgever optreedt, een dergelijke procedure de veiligheidsbelangen van die staat zou schaden;
 - e. de werknemer onderdaan is van de staat die als werkgever optreedt op het tijdstip waarop het geding wordt ingesteld, tenzij deze permanent ingezetene is van de staat van het forum; of
 - f. de staat die als werkgever optreedt en de werknemer schriftelijk anders zijn overeengekomen, behoudens overwegingen op het gebied van openbare orde uit hoofde waarvan de staat van het forum exclusieve rechtsmacht heeft op grond van het voorwerp van het geding.

Artikel 12

Persoonlijk letsel en schade aan eigendommen

Tenzij anders overeengekomen tussen de betrokken staten, kan een staat geen beroep doen op immuniteit van rechtsmacht ten overstaan van de rechter van een andere staat die voor het overige bevoegd is ter zake van een geding dat betrekking heeft op financiële schadevergoeding wegens overlijden of persoonlijk letsel, of schade aan of verlies van materiële eigendommen, veroorzaakt door handelen of nalaten waarvan gesteld wordt dat dat toe te schrijven is aan de staat, indien het handelen of nalaten geheel of gedeeltelijk plaatsvond op het grondgebied van

die andere staat en degene die heeft gehandeld of heeft nagelaten te handelen zich op dat grondgebied bevond op het tijdstip van dat handelen of nalaten.

Artikel 13

Eigendom, bezit en gebruik van eigendommen

Tenzij anders overeengekomen tussen de betrokken staten, kan een staat geen beroep doen op immuniteit van rechtsmacht ten overstaan van een rechter van een andere staat die voor het overige bevoegd is ter zake van een geding dat betrekking heeft op het vaststellen van:

a. een recht van de staat op of zijn belang in, zijn bezit of gebruik van, of enige verplichting van de staat voortvloeiend uit zijn belang in of zijn bezit of gebruik van onroerende zaken die zich bevinden in de staat van het forum;

b. een recht van de staat op of zijn belang in roerende of onroerende zaken dat hem is toegefallen uit hoofde van rechtsopvolging of schenking dan wel als behorend tot goederen die de staat onder algemene titel uit hoofde van erfrecht verkrijgt; of

c. elk recht van de staat op of zijn belang in het beheer van eigendommen, zoals die van trusts of van een failliete boedel of van de eigendommen van een onderneming bij opheffing ervan.

Artikel 14

Intellectuele en industriële eigendom

Tenzij anders overeengekomen tussen de betrokken staten, kan een staat geen beroep doen op immuniteit van rechtsmacht ten overstaan van een rechter van een andere staat die voor het overige bevoegd is ter zake van een geding dat betrekking heeft op:

a. het vaststellen van een recht van de staat op een octrooi, een tekening of model van nijverheid, handelsnaam of bedrijfsnaam, handelsmerk, auteursrecht of een andere vorm van intellectuele of industriële eigendom die in de staat van het forum, al dan niet tijdelijk, wettelijk beschermd wordt; of

b. een inbreuk die door de staat op het grondgebied van de staat van het forum zou zijn gemaakt op een recht van de aard genoemd in onderdeel a, dat toebehoort aan een derde en wordt beschermd in de staat van het forum.

Artikel 15

Deelname in ondernemingen of andere collectieve lichamen

1. Een staat kan geen beroep doen op immuniteit van rechtsmacht ten overstaan van een rechter van een andere staat die voor het overige bevoegd is ter zake van een geding dat betrekking heeft op zijn deelneming in een onderneming of ander collectief lichaam, met of zonder rechtspersoonlijkheid, zijnde een procedure ter zake van de verhouding tussen de staat en het lichaam of de andere deelnemers daarin, mits het lichaam:

- a. andere deelnemers heeft dan staten of internationale organisaties; en
- b. is opgericht of anderszins tot stand gekomen krachtens het recht van de staat van het forum of zijn zetel of zijn hoofdvestiging heeft in die staat.

2. Een staat kan evenwel in een dergelijk geding beroep doen op immuniteit van rechtsmacht indien de betrokken staten dat zijn overeengekomen of indien de partijen bij het geschil dat hebben geregeld in een schriftelijke overeenkomst of indien de akte van oprichting of tot regulering van het lichaam in kwestie bepalingen van die strekking bevat.

Artikel 16

Schepen in het bezit van of geëxploiteerd door een staat

1. Tenzij anders overeengekomen tussen de betrokken staten, kan een staat die een schip bezit of exploiteert geen beroep doen op immuniteit van rechtsmacht ten overstaan van een rechter van een andere staat die voor het overige bevoegd is ter zake van een geding dat betrekking heeft op de exploitatie van dat schip indien het schip, op het tijdstip waarop de aanleiding voor de vordering ontstond, werd gebruikt voor andere dan niet-commerciële overheidsdoeleinden.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op oorlogsschepen of hulp-schepen noch op andere schepen die eigendom zijn van of worden geëxploiteerd door een staat, en tijdelijk alleen voor niet-commerciële overheidsdiensten worden gebruikt.

3. Tenzij anders overeengekomen tussen de betrokken staten, kan een staat geen beroep doen op immuniteit van rechtsmacht ten overstaan van een rechter van een andere staat die voor het overige bevoegd is ter zake van een geding dat betrekking heeft op vrachtvervoer aan boord van een schip dat in het bezit is van of wordt geëxploiteerd door die staat indien

het schip, op het tijdstip waarop de aanleiding voor de vordering ontstond, werd gebruikt voor andere dan niet-commerciële overheidsdoeleinden.

4. Het derde lid is niet van toepassing op vracht vervoerd aan boord van schepen bedoeld in het tweede lid, noch op vracht die eigendom is van een staat en uitsluitend wordt gebruikt of beoogd is voor niet-commerciële overheidsdoeleinden.

5. staten kunnen een beroep doen op alle middelen tot verweer, verjaring en beperking van de aansprakelijkheid die beschikbaar zijn voor private schepen, vracht en hun eigenaren.

6. Indien tijdens een geding een vraag rijst met betrekking tot het overheids- en niet-commerciële karakter van een schip in het bezit van of geëxploiteerd door een staat of vracht in het bezit van een staat, fungeert een door een diplomatieke vertegenwoordiger of andere bevoegde autoriteit van die staat ondertekend certificaat dat aan de rechter wordt gezonden als bewijs van het karakter van dat schip of die vracht.

Artikel 17

Gevolgen van een arbitrageovereenkomst

Indien een staat een schriftelijke overeenkomst aangaat met een vreemde natuurlijke persoon of rechtspersoon teneinde geschillen ter zake van een commerciële transactie te onderwerpen aan arbitrage, kan die staat geen beroep doen op immuniteit van rechtsmacht ten overstaan van een rechter van een andere staat die voor het overige bevoegd is in een geding ter zake van:

- a. de geldigheid, uitlegging of toepassing van de arbitrageovereenkomst;
- b. de arbitrageprocedure; of
- c. bevestiging of vernietiging van de uitspraak, tenzij de arbitrageovereenkomst anders bepaalt.

DEEL IV

IMMUNITEIT VAN STATEN VAN DWANGMAATREGELLEN IN
VERBAND MET GEDINGEN VOOR DE RECHTER

Artikel 18

Immunitéit van staten van conservatoire maatregelen

Tegen eigendommen van een staat mogen geen conservatoire maatregelen worden getroffen, zoals beslag of zekerheidsstelling in verband met een geding voor een rechter van een andere staat, tenzij en voor zover:

- a. de staat uitdrukkelijk heeft ingestemd met het nemen van maatregelen als vermeld:
 - i. in een internationale overeenkomst;
 - ii. in een arbitrageovereenkomst of in een schriftelijke overeenkomst; of
 - iii. in een verklaring voor de rechter of een schriftelijke mededeling na het ontstaan van een geschil tussen de partijen; of
- b. de staat eigendommen heeft aangewezen of gereserveerd ter voldoening van de vordering die onderwerp is van dat geding.

Artikel 19

Immunitéit van staten van executiemaatregelen

Tegen eigendommen van een staat mogen geen executiemaatregelen worden getroffen zoals beslag, zekerheidsstelling of executie in verband met een geding voor een rechter van een andere staat, tenzij en voor zover:

- a. de staat uitdrukkelijk heeft ingestemd met het nemen van maatregelen als vermeld:
 - i. in een internationale overeenkomst;
 - ii. in een arbitrageovereenkomst of in een schriftelijke overeenkomst; of
 - iii. in een verklaring voor de rechter of een schriftelijke mededeling na het ontstaan van een geschil tussen partijen; of
- b. de staat eigendommen heeft aangewezen of gereserveerd ter voldoening van de vordering die onderwerp is van dat geding; of
- c. vastgesteld is dat de eigendommen in het bijzonder worden gebruikt of beoogd zijn voor gebruik door de staat voor andere dan niet-commerciële overheidsdoeleinden en zich bevinden op het grondgebied van de staat van het forum, met dien verstande dat executiemaatregelen uitsluitend mogen worden getroffen tegen eigendommen die verband houden met de entiteit waartegen het geding zich richtte.

Artikel 20

Gevolgen van instemming met rechtsmacht ter zake van dwangmaatregelen

Voor zover instemming met de dwangmaatregelen uit hoofde van de artikelen 18 en 19 vereist is, behelst instemming met de uitoefening van rechtsmacht uit hoofde van artikel 7 geen instemming met het nemen van dwangmaatregelen.

Artikel 21

Specifieke categorieën van eigendommen

1. Met name de volgende categorieën van eigendommen van een staat worden niet aangemerkt als eigendommen die in het bijzonder worden gebruikt of beoogd zijn voor gebruik door de staat voor andere dan niet-commerciële overheidsdoeleinden uit hoofde van artikel 19, onderdeel c:

a. eigendommen, met inbegrip van banktegoeden, die worden gebruikt of beoogd zijn voor gebruik bij de uitoefening van de taken van diplomatieke vertegenwoordigingen van de staat of zijn consulaire posten, speciale missies, vertegenwoordigingen bij internationale organisaties of delegaties bij organen van internationale organisaties of bij internationale conferenties;

b. eigendommen met een militair karakter die worden gebruikt of beoogd zijn voor de uitoefening van militaire taken;

c. eigendommen van de centrale bank of een andere monetaire autoriteit van de staat;

d. eigendommen die deel uitmaken van het cultureel erfgoed van de staat of van zijn archieven en die niet te koop worden aangeboden of beoogd zijn om te koop te worden aangeboden;

e. eigendommen die deel uitmaken van een tentoonstelling van objecten van wetenschappelijk, cultureel of historisch belang en die niet te koop worden aangeboden of beoogd zijn om te koop te worden aangeboden.

2. Het eerste lid laat artikel 18 en artikel 19, onderdelen a en b, onverlet.

DEEL V

OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 22

Betekening van procesinleidende stukken

1. Dagvaarding en andere stukken ter inleiding van een geding tegen een staat worden betekend:

a. in overeenstemming met van toepassing zijnde internationale overeenkomsten die bindend zijn voor de staat van het forum en de desbetreffende staat; of

b. in overeenstemming met een bijzondere regeling voor de betekening tussen de eiser en de betrokken staat, indien zulks niet belet wordt door het recht van de staat van het forum; of

c. bij ontbreken van een dergelijke overeenkomst of bijzondere regeling:

i. door toezending langs diplomatieke weg aan het ministerie van Buitenlandse Zaken van de betrokken staat; of

ii. op enige andere door de betrokken staat aanvaarde wijze, indien zulks niet belet wordt door het recht van de staat van het forum.

2. Betekening van de stukken bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, onder i, wordt geacht te zijn geschied door ontvangst van de stukken door het ministerie van Buitenlandse Zaken.

3. Deze stukken gaan zo nodig vergezeld van een vertaling in de officiële taal of een van de officiële talen van de betrokken staat.

4. Een staat die verschijnt en ingaat op de gegrondheid van de vordering in een tegen hem ingesteld geding mag daarna niet stellen dat de betekening van het inleidend processtuk niet voldeed aan de bepalingen van het eerste en derde lid.

Artikel 23

Uitspraak bij verstek

1. Tegen een niet-verschenen staat wordt geen uitspraak gedaan tenzij de rechter heeft vastgesteld dat:

a. voldaan is aan de vereisten vervat in artikel 22, eerste en derde lid;

b. een termijn van ten minste vier maanden is verstreken sinds de datum waarop de dagvaarding of andere stukken ter inleiding van het geding zijn betekend of geacht worden te zijn betekend in overeenstemming met artikel 22, eerste en tweede lid; en

c. dit Verdrag hem niet belet zijn rechtsmacht uit te oefenen.

2. Een afschrift van de beslissing bij verstek uitgesproken tegen een staat, zo nodig vergezeld van een vertaling in de officiële taal of een van de officiële talen van de betrokken staat wordt aan die staat toegezonden langs de wegen omschreven in en in overstemming met het bepaalde in artikel 22, eerste lid.

3. De termijn voor een verzoek om vernietiging van een bij verstek gegeven beslissing dient ten minste vier maanden te bedragen, te rekenen vanaf de datum waarop het afschrift van de beslissing is ontvangen of geacht wordt te zijn ontvangen door de betrokken staat.

Artikel 24

Voorrechten en immuniteiten gedurende het geding

1. Indien een staat nalaat of weigert gevolg te geven aan een bevel van een rechter van een andere staat om een bepaalde handeling te verrichten of na te laten, een stuk over te leggen of andere inlichtingen te verstrekken ten behoeve van een geding, mag dat geen andere gevolgen hebben dan die welke daaruit kunnen voortvloeien voor de gegrondheid van de vordering. De staat mag vanwege dit nalaten of weigeren geen boete of straf worden opgelegd.

2. Van een staat mag geen zekerheidstelling of depot, onder welke benaming ook, worden gevorderd ter waarborging van de betaling van gerechtelijke kosten of uitgaven tijdens een geding waarbij hij optreedt als gedaagde voor de rechter van een andere staat.

DEEL VI

SLOTBEPALINGEN

Artikel 25

Bijlage

De aan dit Verdrag gehechte Bijlage is een integrerend onderdeel van het Verdrag.

Artikel 26

Andere internationale overeenkomsten

De bepalingen van dit Verdrag laten onverlet de rechten en verplichtingen van staten die partij zijn uit hoofde van bestaande internationale overeenkomsten die betrekking hebben op aangelegenheden die in dit Verdrag tussen de partijen bij die overeenkomsten worden geregeld.

Artikel 27

Beslechting van geschillen

1. De staten die partij zijn, zullen trachten geschillen betreffende de uitlegging of toepassing van dit Verdrag te beslechten door onderhandeling.

2. Elk geschil tussen twee of meer staten die partij zijn ter zake van de uitlegging of toepassing van dit Verdrag dat niet binnen zes maanden door onderhandelingen kan worden beslecht, wordt op verzoek van een van deze staten die partij zijn onderworpen aan arbitrage. Indien deze staten die partij zijn er na zes maanden na de datum van het verzoek om arbitrage niet in zijn geslaagd overeenstemming te bereiken over de regeling van de arbitrage, kan ieder van deze staten die partij zijn het geschil voorleggen aan het Internationale Gerechtshof door middel van een verzoek overeenkomstig het Statuut van het Hof.

3. Elke staat die partij is kan op het tijdstip van ondertekening, bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring van of toetreding tot dit Verdrag verklaren dat hij zich niet gebonden acht door het tweede lid. De overige staten die partij zijn zijn niet gebonden door het tweede lid jegens een staat die partij is die een dergelijke verklaring heeft afgelegd.

4. Een staat die partij is die een verklaring overeenkomstig het derde lid heeft afgelegd, kan deze verklaring te allen tijde intrekken door middel van een kennisgeving aan de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.

Artikel 28

Ondertekening

Dit Verdrag staat tot 17 januari 2007 open voor ondertekening door alle staten op het hoofdkwartier van de Verenigde Naties in New York.

Artikel 29

Bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding

1. Dit Verdrag dient te worden bekrachtigd, aanvaard of goedgekeurd.

2. Dit Verdrag blijft openstaan voor toetreding door alle staten.

3. De akten van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding worden nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.

Artikel 30

Inwerkingtreding

1. Dit Verdrag treedt in werking dertig dagen na de datum van nederlegging van de dertigste akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.

2. Ten aanzien van iedere staat die dit Verdrag bekrachtigt, aanvaardt, goedkeurt of ertoe toetreedt na de nederlegging van de dertigste akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding, treedt dit Verdrag in werking dertig dagen na de datum van nederlegging door de betreffende staat van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding.

Artikel 31

Opzegging

1. Een staat die partij is kan dit Verdrag opzeggen door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.

2. De opzegging wordt van kracht een jaar na de datum van ontvangst van de kennisgeving door de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties. Dit Verdrag blijft evenwel van toepassing op elke kwestie ter zake van de immuniteit van rechtsmacht van staten en hun eigendommen die rijst in een geding dat bij de rechter van een staat wordt ingesteld tegen een andere staat vóór de datum waarop de opzegging van kracht wordt voor een van de betrokken staten.

3. De opzegging tast in geen geval de plicht aan van staten die partij zijn elke verplichting na te komen die vervat is in dit Verdrag en die los van dit Verdrag ook uit hoofde van het internationale recht op hen zou rusten.

Artikel 32

Depositaris en kennisgevingen

1. De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties is aangewezen als depositaris van dit Verdrag.

2. Als depositaris van dit Verdrag stelt de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties alle staten in kennis van het volgende:

- a. ondertekeningen van dit Verdrag en de nederlegging van akten van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding of kennisgevingen van opzegging in overeenstemming met de artikelen 29 en 31;
- b. de datum waarop dit Verdrag in werking treedt overeenkomstig artikel 30;
- c. iedere andere akte, kennisgeving of mededeling met betrekking tot dit Verdrag.

Artikel 33

Authentieke teksten

De Arabische, de Chinese, de Engelse, de Franse, de Russische en de Spaanse tekst van dit Verdrag zijn gelijkelijk authentiek.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe naar behoren gemachtigd door hun respectieve Regeringen, dit Verdrag hebben ondertekend, dat vanaf 17 januari 2005 openstaat voor ondertekening op het hoofdkwartier van de Verenigde Naties in New York.

Bijlage bij het Verdrag

Regelingen ter zake van enkele bepalingen van het Verdrag

In deze Bijlage zijn de regelingen voor de desbetreffende bepalingen vervat.

Wat artikel 10 betreft

De uitdrukking „immunitet” in artikel 10 dient te worden verstaan in de context van dit Verdrag in zijn geheel.

Artikel 10, derde lid, laat onverlet de kwestie van „piercing the corporate veil” (doorbraak van aansprakelijkheid), vragen betreffende een situatie waarbij een entiteit van een staat opzettelijk onjuiste inlichtingen heeft verstrekt over haar financiële situatie of haar vermogensbestanddelen heeft verminderd teneinde te voorkomen dat vorderingen worden voldaan, of andere kwesties op dit gebied.

Wat artikel 11 betreft

De verwijzing in artikel 11, tweede lid, onderdeel d, naar veiligheidsbelangen van de staat die als werkgever optreedt is primair beoogd voor aangelegenheden op het gebied van de nationale veiligheid en de veiligheid van diplomatieke vertegenwoordigingen en consulaire posten.

Krachtens artikel 41 van het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer van 1961 en artikel 55 van het Verdrag van Wenen inzake consulaire betrekkingen van 1963, zijn alle in die artikelen bedoelde personen gehouden de wet- en regelgeving, met inbegrip van het arbeidsrecht, van de gastheerstaat te eerbiedigen. Krachtens artikel 38 van het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer van 1961 en artikel 71 van het Verdrag van Wenen inzake consulaire betrekkingen van 1963 is de ontvangende staat tegelijkertijd gehouden zijn rechtsmacht zodanig uit te oefenen dat de vertegenwoordiging of consulaire post niet onnodig in haar of zijn functioneren wordt belemmerd.

Wat de artikelen 13 en 14 betreft

De uitdrukking „vaststellen” verwijst niet alleen naar het controleren of verifiëren van het bestaan van de beschermde rechten, maar ook het beoordelen of vaststellen van de strekking, met inbegrip van de inhoud, omvang en reikwijdte van die rechten.

Wat artikel 17 betreft

De uitdrukking „commerciële transactie” omvat mede aangelegenheden op het gebied van investeringen.

Wat artikel 19 betreft

De uitdrukking „entiteit” in onderdeel c heeft betrekking op de staat als een onafhankelijke rechtspersoon, een onderdeel van een federale staat, een staatkundig onderdeel, een agentschap of instantie van een staat of een andere onafhankelijke eenheid met rechtspersoonlijkheid.

De woorden „eigendommen die verband houden met de entiteit” in onderdeel c dienen ruimer te worden opgevat dan als eigendom of bezit.

Artikel 19 laat overlet de kwestie van „piercing the corporate veil” (doorbraak van aansprakelijkheid), vragen betreffende een situatie waarbij een entiteit van een staat opzettelijk onjuiste inlichtingen heeft verstrekt over haar financiële situatie of haar vermogensbestanddelen heeft verminderd teneinde te voorkomen dat vorderingen worden voldaan, of andere kwesties op dit gebied.

D. PARLEMENT

Het Verdrag behoeft ingevolge artikel 91 van de Grondwet de goedkeuring van de Staten-Generaal, alvorens het Koninkrijk aan het Verdrag kan worden gebonden.

E. PARTIJEGEVENS

Bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding zijn voorzien in artikel 29.

Partij	Onder-tekening	Ratificatie	Type *	In werking	Opzeg-ging	Buiten werking
België	22-04-05					
China	14-09-05					
Denemarken	19-09-06					
Estland	30-03-06					
Finland	14-09-05					
Frankrijk	17-01-07					
IJsland	16-09-05					
India	12-01-07					
Iran	17-01-07	29-09-08	R			
Japan	11-01-07	11-05-10	R			
Kazachstan		17-02-10	T			
Libanon	11-11-05	21-11-08	R			
Madagaskar	15-09-05					
Marokko	17-01-05					
Mexico	25-09-06					
Noorwegen	08-07-05	27-03-06	R			
Oost-Timor	16-09-05					
Oostenrijk	17-01-05	14-09-06	R			
Paraguay	16-09-05					
Portugal	25-02-05	14-09-06	R			
Roemenië	14-09-05	15-02-07	R			
Russische Federatie	01-12-06					
Senegal	21-09-05					
Sierra Leone	21-09-06					
Slowakije	15-09-05					

Partij	Onder- tekening	Ratificatie	Type*	In werking	Opzeg- ging	Buiten werking
Tsjechië	13-10-06					
Verenigd Koninkrijk, het	30-09-05					
Zweden	14-09-05	23-12-09	R			
Zwitserland	19-09-06	16-04-10	R			
* O=Ondertekening zonder voorbehoud of vereiste van ratificatie, R= Bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of kennisgeving, =Toetreding, VG=Voortgezette gebondenheid, NB=Niet bekend						

Verklaringen, voorbehouden en bezwaren

Iran, 29 september 2008

Pursuant to Article 27, paragraph 3 of the United Nations Convention on Jurisdictional Immunities of States and Their Property, the Government of the Islamic Republic of Iran does not consider itself bound by the provisions of Article 27, paragraph 2 of the Convention. The Government of the Islamic Republic of Iran affirms that the consent of all parties to such a dispute is necessary, in each individual case, for the submission of the dispute to the International Court of Justice. The Government of the Islamic Republic of Iran can, if it deems appropriate, for the settlement of such a dispute, agree with the submission of the dispute to arbitration in accordance with its related domestic law.

Noorwegen, 27 maart 2006

Recalling inter alia resolution 59/38 adopted by the General Assembly of the United Nations on 2 December 2004, in which the General Assembly took into account, when adopting the Convention, the statement of 25 October 2004 of the Chairman of the Ad Hoc Committee on Jurisdictional Immunities of States and Their Property introducing the Committee's report, Norway hereby states its understanding that the Convention does not apply to military activities, including the activities of armed forces during an armed conflict, as those terms are understood under international humanitarian law, and activities undertaken by military forces of a State in the exercise of their official duties. Such activities remain subject to other rules of international law. Similarly, as also noted in the said statement, the Convention does not apply where there is a special immunity regime, including immunities *ratione personae*. Thus, the express mention of heads of State in Article 3 should not be read as suggesting that the immunity *ratione personae* of other State officials is affected by the Convention.

Furthermore, in cases where it has been established that property of a State is specifically in use or intended for use by the State for other than

government non-commercial purposes and is in the territory of the State of the forum, it is the understanding of Norway that Article 18 does not prevent pre-judgement measures of constraint from being taken against property that has a connection with the entity against which the proceeding was directed.

Finally, Norway understands that the Convention is without prejudice to any future international development in the protection of human rights.

Zweden, 23 december 2009

Recalling inter alia resolution 59/38, adopted by the General Assembly on 16 December 2004, taking into account inter alia the statement of the Chairman of the Ad Hoc Committee introducing the report of the Ad Hoc Committee to the General Assembly, as well as the report of the Ad Hoc Committee, Sweden hereby declares its understanding that the Convention does not apply to military activities, including the activities of armed forces during an armed conflict, as those terms are understood under international humanitarian law, and activities undertaken by military forces of a State in the exercise of their official functions.

Sweden also declares its understanding that the express mention of heads of State in article 3 should not be read as suggesting that the immunity *ratione personae* which other State officials might enjoy under international law is affected by the Convention.

Sweden furthermore declares its understanding that the Convention is without prejudice to any future international legal development concerning the protection of human rights.

Zwitserland, 16 april 2010

General interpretative declaration:

In accordance with General Assembly resolution 59/38, adopted on 2 December 2004, Switzerland hereby understands that the Convention does not cover criminal proceedings;

Interpretative declaration concerning article 12:

Switzerland considers that article 12 does not govern the question of pecuniary compensation for serious human rights violations which are alleged to be attributable to a State and are committed outside the State of the forum. Consequently, this Convention is without prejudice to developments in international law in this regard;

Interpretative declaration concerning article 22, paragraph 3:

If the State concerned is a Swiss canton, Switzerland considers that "official language" should be understood as the official language or one of the official languages of the canton in which process is to be served.

G. INWERKINGTREDDING

De bepalingen van het Verdrag zullen ingevolge artikel 30, eerste lid, in werking treden dertig dagen na de datum van nederlegging van de

dertigste akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.

J. VERWIJZINGEN

- Titel : Handvest van de Verenigde Naties;
San Francisco, 26 juni 1945
- Tekst : *Trb.* 1979, 37 (Engels, Frans, herzien)
Trb. 1987, 113 (vertaling, herzien)
- Laatste *Trb.* : *Trb.* 2010, 163
-
- Titel : Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer;
Wenen, 18 april 1961
- Tekst : *Trb.* 1962, 101 (Engels, Frans)
Trb. 1962, 159 (vertaling)
- Laatste *Trb.* : *Trb.* 1994, 212
-
- Titel : Verdrag van Wenen inzake consulaire betrekkingen;
Wenen, 24 april 1963
- Tekst : *Trb.* 1965, 40 (Engels, Frans, Spaans)
Trb. 1981, 143 (vertaling)
- Laatste *Trb.* : *Trb.* 1994, 213
-
- Titel : Statuut van het Internationaal Gerechtshof;
San Francisco, 26 juni 1945
- Tekst : *Trb.* 1971, 55 (Engels en Frans)
Trb. 1987, 114 (herziene vertaling)
- Laatste *Trb.* : *Trb.* 1997, 106

Uitgegeven de *vijftiende* november 2010.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

U. ROSENTHAL